

Zásada špeciality v trestnom konaní – procesnoprávne aspekty

Omšenie, 4. a 5. máj 2015

A. Uplatnenie zásady špeciality v konaní o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody

A.1. Úvod

A.1.1 Právna úprava

zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody – **RR Rady 2008/909/SVV** z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účel ich výkonu v EÚ

zákon č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze

Trestný poriadok

Základná podmienka postupu podľa zák. č. 549/2011 Z. z. – členský štát EÚ prevzal do svojho právneho poriadku RR (§ 1 ods. 2 zák. č. 549/2011 Z. z.)

A.1.2. Zdroje informácií

EJN: <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/>

Pri zisťovaní potrebných informácií týkajúcich sa určenia príslušnosti alebo pri overovaní podmienok ustanovených právnym poriadkom členského štátu alebo Slovenskej republiky na uznanie a výkon rozhodnutí a pri zisťovaní príslušného vykonávajúceho justičného orgánu poskytuje potrebnú súčinnosť MS SR a to na

žiadosť súdu alebo príslušného orgánu členského štátu (§ 22 ods. 1, § 28 zák. č. 549/2011 Z. z.).

Na zistenie príslušného vykonávajúceho justičného orgánu možno použiť aj kontaktné body Európskej justičnej siete (EJN) - právny základ existencie tvorí rozhodnutie Rady zo 16. decembra 2008 2008/976/SVV o Európskej justičnej sieti

Obsah informácií rozširovaný v rámci Európskej justičnej siete:

- a) všetky údaje o kontaktných miestach v každom členskom štáte, podľa potreby s objasnením ich zodpovednosti na vnútroštátnej úrovni;
- b) nástroj informačných technológií umožňujúci žiadajúcemu alebo vydávajúcemu orgánu členského štátu zistiť, ktorý orgán v inom členskom štáte je príslušný prijať a vykonať jeho žiadosť o justičnú spoluprácu a rozhodnutia o justičnej spolupráci, vrátane takých, ktoré sa týkajú právnych nástrojov justičnej spolupráce priznávajúcich účinnosť zásade vzájomného uznávania;
- c) stručné právne a praktické informácie týkajúce sa justičných a procesných systémov v členských štátoch;
- d) znenie relevantných právnych nástrojov a v prípade dohovorov platných v danom okamihu znenie vyhlásení a výhrad

11. februára 2014 zrušená Koncepcia fungovania Európskej justičnej siete v trestných veciach v SR – funkcie kontaktných bodov zabezpečovali ministrom spravodlivosti vymenovaní sudcovia, resp. VSÚ krajských a okresných súdov a zamestnanci ministerstva

Dnes – iba zamestnanci sekcie medzinárodných vzťahov – odbor medzinárodného práva verejného, ktorí vybavujú agendu justičnej spolupráce v trestných veciach

Eurlex: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sk>

Súdny dvor EÚ: <http://curia.europa.eu/>

A.1.3. Používanie jazykov

povinný preklad osvedčenia do úradného jazyka alebo niektorého z úradných jazykov vykonávajúceho štátu + žiadosť o súhlas, aby dotknutá osoba bola trestne stíhaná, odsúdená alebo akýmkoľvek spôsobom pozbavená osobnej slobody vo vykonávajúcom štáte za iný trestný čin spáchaný pred odovzdaním, než je trestný čin, pre ktorý má byť odovzdaná + oznámenie pre odsúdeného do jazyka, ktorému rozumie + preklad osvedčenia do úradného jazyka členského štátu prevozu

Výnimky:

členský štát vyhlásil, že bude akceptovať preklad do jedného alebo viacerých iných úradných jazykov inštitúcií EÚ

ak je použitie jazykov upravené na základe vzájomnosti vyhlásenej MS – SR iba vo vzťahu k ČR

preklad rozhodnutia, ktoré má byť uznané a ktoré sa zasiela s osvedčením, a ostatných písomností sa v zásade nevyžaduje

Výnimka:

ak členský štát vyhlási, že ako vykonávajúci štát môže bezodkladne po prijatí rozsudku a osvedčenia v prípade, že zistí, že obsah osvedčenia nie je dostatočný na to, aby rozhodol o výkone trestu, žiadať, aby sa k rozsudku alebo jeho podstatným častiam priložil preklad do úradného jazyka alebo niektorého z úradných jazykov vykonávajúceho štátu alebo do jedného alebo viacerých iných úradných jazykov inštitúcií EU

Oznámenia, resp. vyhlásenia SR vo vzťahu k jazykom:

RR 2008/909/SVV

Osvedčenia zaslané SR musia byť vyhotovené v slovenčine alebo preložené do slovenčiny. SR akceptuje v prípade ČR osvedčenia v češtine.

SR si vyhradila právo žiadať od štátu pôvodu preklad rozhodnutia alebo jeho podstatných častí do slovenčiny, ak obsah osvedčenia nie je dostatočný na rozhodnutie o výkone trestu.

To, že v osvedčeniach sa uvádzajú jazyky, v ktorých možno s príslušnými orgánmi štátu pôvodu komunikovať, neznamená povinnosť prekladať zasielané písomnosti

A.2. Uznávanie a výkon trestných sankcií spojených s odňatím slobody – všeobecné ustanovenia

Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) rámcové rozhodnutia síce nemôžu mať priamy účinok, ich záväzný charakter ale ukladá vnútroštátnym orgánom, najmä vnútroštátnym súdnym orgánom, povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva. Vnútroštátne sudy, ktoré uplatňujú vnútroštátne právo, sú preto povinné vykladať toto právo s čo najväčším ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, aby sa dosiahol ním sledovaný výsledok. Táto povinnosť vnútroštátneho súdu odvolávať sa na obsah rámcového rozhodnutia pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je síce obmedzená všeobecnými zásadami práva a nemôže slúžiť ako základ na výklad contra legem vnútroštátneho práva, vyžaduje však, aby vnútroštátne sudy urobili všetko, čo je v ich právomoci (tým, že zohľadnia vnútroštátne právo ako celok a uplatnia výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva) s cieľom zaručiť úplnú účinnosť predmetného rámcového rozhodnutia a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s ním sledovaným účelom (primerane napr. rozsudky Súdneho dvora zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, Zb. s. I-5285, body 33, 34 a 47; z 5. októbra 2004, Pfeiffer a i., C-397/01 až C-403/01, Zb. s. I-8835, body 113 a 114; z 24. januára 2012, Dominguez, C-282/10, body 24, 25 a 27; z 5. septembra 2012, Joao Pedro Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, body 53 až 56).

Odôvodnenie (Preambula) RR

(5) deklarovaná vzájomná dôvera v právne systémy ostatných členských štátov – zaslanie rozsudku na účely jeho uznania a výkonu uloženého trestu by nemalo byť vo všetkých prípadoch podmienené súhlasom odsúdeného

(6) RR by sa malo vykonávať a uplatňovať takým spôsobom, ktorý umožňuje dodržiavanie všeobecných zásada rovnosti, spravodlivosti a primeranosti

(9) výkon trestu vo vykonávajúcom štáte by mal posilniť možnosť sociálnej nápravy odsúdenej osoby. Aby sa príslušný orgán štátu pôvodu presvedčil, že výkon trestu vykonávajúcim štátom posluži účelu uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby, mal by zväžiť také prvky, ako sú napríklad väzby dotknutej osoby na vykonávajúci štát, či ho považuje za miesto svojich rodinných, jazykových, kultúrnych, spoločenských alebo hospodárskych či iných väzieb na vykonávajúci štát

(13) RR rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané čl. 6 Zmluvy o EÚ a vyjadrené Chartou základných práv EÚ, najmä jej kapitolou VI (Spravodlivosť: právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, prezumpcia nevinoty a právo na obhajobu, zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov, právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin). Žiadne ustanovenie RR by sa nemalo vykladať tak, že zakazuje odmietnutie výkonu rozhodnutia, ak existujú objektívne dôvody domnievať sa, že účelom trestu je potrestanie osoby z dôvodu jej pohlavia, rasy, vierovyznania, etnického pôvodu, štátnej príslušnosti, jazyka, politického zmýšľania alebo sexuálnej orientácie, alebo že postavenie tejto osoby môže byť ktorýmkoľvek z týchto dôvodov nepriaznivo ovplyvnené

(14) RR nebráni žiadnemu členskému štátu, aby uplatnil svoje ústavné pravidlá týkajúce sa riadneho procesu, slobody združovania, slobody tlače a slobody slova v iných médiách.

(16) RR by sa malo uplatňovať v súlade s platnými právnymi predpismi Spoločenstva, najmä smernicami Rady 2003/86/ES o práve na zlúčenie rodiny, 2003/109/ES o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov

(22) lehotu na rozhodnutie o uznaní rozsudku a výkone trestu by mali členské štáty uplatňovať tak, aby sa vo všeobecnosti konečné rozhodnutie vrátane odvolacieho konania dosiahlo do 90 dní.

(23) V článku 18 ods. 1 sa uvádza, že s výhradou výnimiek uvedených v odseku 2 sa zásada špeciality uplatňuje len v prípadoch, keď bola osoba odovzdaná do vykonávajúceho štátu. Nemala by sa preto uplatňovať v prípadoch, keď osoba nebola odovzdaná do vykonávajúceho štátu, napríklad ak osoba ušla do vykonávajúceho štátu,

Základné pojmy

rozhodnutie = musí ísť o odsudzujúce rozhodnutie za trestný čin alebo iné rozhodnutie vydané súdom, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody, t.j. trest odňatia slobody, detencia alebo ochranné liečenie formou ústavného liečenia

justičný orgán štátu pôvodu = súd, ktorý vydal rozhodnutie obsahujúce trestnú sankciu spojenú s odňatím slobody

vykonávajúci justičný orgán štátu = KS v obvode, ktorého má obvyklý pobyt, vykonáva TOS, inak KS BA; v prípade konania o EZR, súd, ktorý koná o EZR

Obvyklý pobyt = trvalý alebo prechodný pobyt

obvyklý pobyt – formálna kategória nemusí vôbec zodpovedať miestu, na ktoré je odsúdený viazaný na základe zvyčajného pobytu a prvkov ako sú rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, čo zodpovedá pojmu žije podľa RR (bod 17 odôvodnenia)

trvalý pobyt je pobyt občana spravidla v mieste jeho stáleho bydliska na území Slovenskej republiky (§ 3 ods. 1 zák. č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov v SR).

prechodný pobyt je pobyt občana mimo mieste trvalého pobytu, kde sa občan dočasne zdržiava, ak má trvať viac ako 90 dní; prechodný pobyt je tiež pobyt občana trvalo žijúceho v zahraničí, ktorý má na území SR trvať viac ako 90 dní (§ 8 ods. 1)

A.3. Zásady špeciality podľa § zák. č. 549/2011 Z. z.

A.3.1 Uplatnenie zásady špeciality v postupe slovenských orgánov ako justičných orgánov štátu pôvodu

Základné podmienky pre odovzdanie výkonu rozhodnutia:

odsúdený sa musí nachádzať v štáte pôvodu alebo vo vykonávajúcom štáte a

a) musí byť štátnym občanom vykonávajúceho štátu a **b)** musí v ňom mať obvyklý pobyt alebo musí mať na jeho území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody - *RR INAK žije (nie alternatíva ale musia byť podmienky splnené kumulatívne) výnimku má Poľsko - neuplatňuje sa vo vzťahu k rozsudkom vydaným do 5. decembra 2016*

a) musí byť štátnym občanom vykonávajúceho štátu a síce v ňom nemá obvyklý pobyt, **b)** ale po prepustení z výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody má byť vyhostený na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v súdnom konaní alebo v správnom konaní, má byť do vykonávajúceho štátu vydaný – *pri uložení trestu vyhostenia sa neuvádza štát, do ktorého má byť odsúdený vyhostený – uplatní sa zásada medzinárodného práva, podľa ktorej štát musí prijať osobu, ktorá je jeho štátnym občanom*

v týchto prípadoch nie je potrebný súhlas odsúdeného

ak nejde ani o jeden z týchto prípadov, potom môže byť výkon rozhodnutia odovzdaný vykonávajúcemu štátu, ak jeho príslušný orgán s prevzatím výkonu súhlasil

toto odovzdanie je podmienené súhlasom odsúdeného, okrem prípadu, ak odsúdený do tohto štátu ušiel alebo sa inak vrátil z dôvodu trestného stíhania vedeného proti nemu v SR

vo všetkých týchto prípadoch je ďalšou podmienkou odovzdanie výkonu rozhodnutia zistenie, že výkon trestu bude vo vykonávajúcom štáte, pokiaľ ide o zaistenie úspešného začlenenia odsúdeného do spoločnosti alebo pokiaľ ide o zaistenie úspešnosti jeho liečby, vhodnejší a účelnejší.

ak je odovzdanie podmienené súhlasom odsúdeného, ktorý je na území SR - výsluch odsúdeného k udeleniu súhlasu - musí byť poučený o dôsledkoch súhlasu s odovzdaním výkonu: **a)** nemožno ho vziať späť, **b)** neuplatní sa zásada špecialita

v ostatných prípadoch, ak sa súhlas nevyžaduje, zistí sa iba stanovisko odsúdeného - aj tu je namieste po poučení o následkoch súhlasu zistiť, či súhlasí – neuplatní sa špecialita

Správa EK: S ohľadom na dôležitosť sociálnej nápravy ako nosnej zásady rámcových rozhodnutí musia vykonávacie predpisy členských štátov zabezpečiť, aby bola dotknutá osoba o procese odovzdania riadne informovaná

čl. 6 ods. 3. Vo všetkých prípadoch, keď sa odsúdená osoba stále nachádza v štáte pôvodu, poskytne sa tejto osobe možnosť ústne alebo písomne vyjadriť svoje stanovisko. Ak to štát pôvodu považuje za potrebné z hľadiska veku odsúdenej osoby alebo jej fyzického alebo duševného stavu, poskytne sa táto možnosť jej právnomu zástupcovi. Pri prijímaní rozhodnutia o zaslaní rozsudku spolu s osvedčením sa zohľadní vyjadrenie odsúdenej osoby. Ak osoba využila možnosť ustanovenú v tomto odseku, jej vyjadrenie sa zašle vykonávajúcemu štátu najmä na účely článku 4 ods. 4. Ak odsúdená osoba vyjadrila svoje stanovisko ústne, štát pôvodu zabezpečí, aby vykonávajúcí štát mal k dispozícii písomný záznam tohto vyhlásenia.

podľa zákona v prípade mladistvého odsúdeného sa vyžiada stanovisko aj od zákonného zástupcu - *podľa RR ak to z hľadiska veku, fyzického alebo duševného stavu považuje štát pôvodu za potrebné - poskytne sa možnosť vyjadrenia aj jej právnomu zástupcovi*

čl. 4 ods. 5 RR Vykonávajúcí štát môže na vlastný podnet požiadať štát pôvodu o zaslanie rozsudku spolu s osvedčením. Odsúdená osoba môže tiež požiadať príslušné orgány štátu pôvodu alebo vykonávajúceho štátu, aby začali konanie na zaslanie rozsudku a osvedčenia podľa tohto rámcového rozhodnutia. Žiadosti podané podľa tohto odseku nepredstavujú povinnosť štátu pôvodu zaslať rozsudok spolu s osvedčením.

Na konanie o žiadosti iného členského štátu, ktorému bola odovzdaná osoba zo Slovenskej republiky na základe tohto zákona, so stíhaním alebo výkonom trestu odňatia slobody pre iný trestný čin spáchaný pred odovzdaním osoby, *než ktorý bol predmetom odovzdaného rozhodnutia*, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu = § 31 až § 35 zák. č. 154/2010 Z. z. o EZR (§ 21 ods. 3 zák. č. 549/2011 Z. z.)

§ 35 zák. č. 154/2010 Z. z.

Ustanovenia prvej, tretej a piatej časti sa použijú primerane aj na konanie o žiadosti iného členského štátu, ktorému bola osoba odovzdaním zo Slovenskej republiky na základe zák. č. 549/2011 Z. z., o súhlas, aby mohol vydanú osobu **a)** stíhať pre iný trestný čin spáchaný pred odovzdaním, než pre ktorý bola osoba odovzdaná na základe tohto zákona, alebo aby mohol byť vykonaný aj iný trest odňatia slobody, než pre ktorý bola odovzdaná, **b)** vydať do ďalšieho členského štátu na základe európskeho zatýkacieho rozkazu na trestné stíhanie alebo na výkon trestu odňatia slobody

(2) Na konanie podľa **odseku 1** je príslušný vykonávajúci justičný orgán, ktorý rozhodol o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorého sa žiadosť o dodatočný súhlas alebo ďalšie vydanie týka. ~~Vykonávajúci justičný orgán rozhodne o žiadosti podľa **odseku 1** do 30 dní. Ak o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu rozhodoval prokurátor podľa **§ 21 ods. 2** a nie sú splnené podmienky na rozhodnutie o súhlase, predloží žiadosť na rozhodnutie súdu, ktorý by bol príslušný rozhodovať podľa **§ 22**.~~

(3) Vykonávajúci justičný orgán vráti žiadosť bez rozhodnutia orgánu štátu pôvodu, ktorý o dodatočný súhlas žiadal, ak v priebehu konania zistí, že osoba

a) súhlasila s vydaním do tohto členského štátu a vzdala sa práva na uplatnenie zásady špeciality podľa **§ 31 ods. 1**, - primerane súhlas = vzdanie špeciality

b) osoba po vydaní do tohto členského štátu vyhlásila, že sa výslovne vzdáva uplatnenia zásady špeciality podľa **§ 31 ods. 1** vo vzťahu k trestným činom, ktorých sa žiadosť o dodatočný súhlas týka a boli spáchané pred jej vydaním.

(4) Na konanie o žiadosti iného členského štátu, ktorému bola osoba vydaná na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, o súhlas, aby mohol vydanú osobu vydať do tretieho štátu, sa postupuje podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní. 16)

A.3.2. Uplatnenie zásady špeciality v postupe slovenských orgánov ako vykonávajúcich justičných orgánov

Osoba, ktorá bola odovzdaná z iného členského štátu – nie ak sa nachádza na území SR – na výkon trestnej sankcie podľa tohto zákona, nesmie byť stíhaná, odsúdená, nemôže byť obmedzená jej osobná sloboda za trestné činy, ktoré spáchala pred odovzdaním, na ktoré sa odovzdané rozhodnutie nevzťahovalo (§ 21 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z.)

čl. 18 ods. 1 RR Pokiaľ odsek 2 neustanovuje inak, nemožno osobu odovzdanú podľa tohto rámcového rozhodnutia do vykonávajúceho štátu stíhať, odsúdiť ani inak pozbaviť slobody za iný trestný čin spáchaný pred jej odovzdaním ako čin, v súvislosti s ktorým bola odovzdaná.

Ak bola osoba odovzdaná do Slovenskej republiky, zásada špeciality sa neuplatní, ak

- a) osoba sa po prepustení z väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody zdržiava na území Slovenskej republiky viac ako 45 dní napriek tomu, že ho mohla opustiť alebo sa dobrovoľne vráti na územie Slovenskej republiky potom, čo ho opustila,
- b) za tento ďalší trestný čin nemožno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie obmedzujúce osobnú slobodu,
- c) trestné stíhanie nevedie k použitiu opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu,
- d) osobe by mohol byť uložený trest alebo ochranné opatrenie, ktoré nie je spojené s pozbavením osobnej slobody, najmä peňažný trest alebo opatrenie namiesto tohto trestu, a to aj vtedy, ak by taký výkon predovšetkým výkonom náhradného trestu odňatia slobody viedol k obmedzeniu osobnej slobody,

Výnimka uvedená v článku 27 ods. 3 písm. b) RR 2002/584/SVV sa tak vzťahuje na situácie, keď trestný čin nie je sankcionovaný trestom odňatia slobody alebo ochranným opatrením spojeným s odňatím osobnej slobody. Výnimka uvedená

v článku 27 ods. 3 písm. c) RR 2002/584/SVV sa týka situácií, v ktorých trestné konanie podľa zákona alebo posúdenia súdneho orgánu nemá za následok uplatnenie opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu. Článok 27 ods. 3 písm. d) rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV sa týka situácií, keď osoba môže podliehať trestu alebo opatreniu, ktoré nezahŕňa pozbavenie slobody, ak trest alebo opatrenie mohlo mať za následok obmedzenie jej osobnej slobody. Tento posledný uvedený prípad zahŕňa situácie, keď sú uplatniteľné peňažné tresty, najmä pokuty, alebo opatrenia, ako sú všeobecne prospešné práce alebo príkaz konať alebo sa konania zdržať, ako napríklad zákaz navštevovať určité miesta alebo povinnosť neopustiť dotknutý členský štát.

Ak konanie viedlo k záveru o existencii „iného trestného činu“ ako toho, pre ktorý bola osoba odovzdaná, stíhanie pre tento trestný čin nemôže prebiehať bez získania súhlasu, okrem prípadov, v ktorých sa uplatnia výnimky stanovené v článku 27 ods. 3 písm. a) až f) rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV.

Výnimka uvedená v článku 27 ods. 3 písm. c) rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV sa týka situácie, v ktorej trestné konanie nemá za následok uplatnenie opatrenia obmedzujúceho osobnú slobodu.

Z toho vyplýva, že v rámci tejto výnimky môže byť osoba stíhaná a odsúdená pre „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola odovzdaná iba vtedy, ak vedie k uloženiu trestu alebo opatrenia obmedzujúceho slobodu bez toho, aby bolo nevyhnutné konanie o udelení súhlasu, pokiaľ sa v priebehu trestného konania neuplatní nijaké opatrenie obmedzujúce slobodu. Ak je však osoba vo fáze vyhlásenia rozsudku odsúdená na trest alebo opatrenie obmedzujúce slobodu, súhlas sa vyžaduje na to, aby bolo možné tento trest vykonať.

Výnimku uvedenú v článku 27 ods. 3 písm. c) rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV treba vykladať v tom zmysle, že ak ide o „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola osoba odovzdaná, musí byť súhlas vyžiadaný v súlade s článkom 27 ods. 4 tohto rámcového rozhodnutia a získaný, ak je potrebné vykonať trest alebo opatrenie spojené s odňatím slobody. Osoba, ktorá bola odovzdaná, môže byť stíhaná a odsúdená za takýto trestný čin pred získaním súhlasu, ak počas trestného stíhania za tento trestný čin alebo v rozsudku o ňom nebolo uložené nijaké opatrenie obmedzujúce slobodu.

Výnimka uvedená v tomto článku 27 ods. 3 písm. c) 2002/584/SVV však v každom prípade nebráni tomu, aby osoba, ktorá bola odovzdaná, podliehala opatreniu obmedzujúcemu slobodu pred získaním súhlasu, ak je toto obmedzenie podľa zákona odôvodnené ostatnými bodmi obžaloby uvedenými v európskom zatykači.

e) osoba súhlasila s odovzdaním výkonu rozhodnutia do Slovenskej republiky – je potrebné skúmať, či osoba bola náležite poučená o dôsledkoch súhlasu

f) osoba po odovzdaní do Slovenskej republiky vyhlásila, že sa výslovne vzdáva uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 1 vo vzťahu k určitým trestným činom spáchaným pred jej odovzdaním, alebo

čl. 18 ods. 1 písm. f) RR ak sa daná osoba po odovzdaní výslovne vzdala uplatnenia zásady špeciality vo vzťahu k určitým trestným činom, ktoré predchádzali jej odovzdaniu. Vzdanie sa zásady špeciality sa vykoná pred príslušnými justičnými orgánmi vykonávajúceho štátu a zaznamená sa v súlade s vnútroštátnym právom tohto štátu. Vzdanie sa zásady špeciality sa musí vykonať spôsobom, z ktorého je zrejmé, že k nemu došlo dobrovoľne a s plnou znalosťou dôsledkov. **Na tento účel má táto osoba právo na právneho zástupcu;**

g) justičný orgán štátu pôvodu udelil súhlas so stíhaním pre iné trestné činy spáchané pred odovzdaním alebo s výkonom trestu pre taký trestný čin. (§ 21 ods. 2 zák. č. 549/2011 Z. z.).

Na vyhlásenie osoby k vzdaniu sa uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 2 písm. f), získanie súhlasu justičného orgánu štátu pôvodu podľa odseku 2 písm. g) a na konanie o žiadosti iného členského štátu, ktorému bola odovzdaná osoba zo Slovenskej republiky na základe tohto zákona, so stíhaním alebo výkonom trestu odňatia slobody pre iný trestný čin spáchaný pred odovzdaním osoby, než ktorý bol predmetom odovzdaného rozhodnutia, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu = § 31 až § 35 zák. č. 154/2010 Z. z. o EZR (§ 21 ods. 3 zák. č. 549/2011 Z. z.)

K bodu g)

(1) Ak má byť osoba, ktorá bola vydaná do Slovenskej republiky z iného členského štátu na základe európskeho zatýkacieho rozkazu s uplatnením zásady špeciality stíhaná pre trestný čin spáchaný pred vydaním, ktorý nebol predmetom pôvodného európskeho zatýkacieho rozkazu, alebo má táto osoba vykonať trest odňatia slobody, ktorý jej bol uložený súdom Slovenskej republiky pred jej vydaním, nebol predmetom pôvodného zatýkacieho rozkazu a nenastala žiadna z podmienok uvedených v § 31 ods. 2, súd požiada vykonávajúci justičný orgán o dodatočný súhlas s trestným stíhaním alebo výkonom trestu odňatia slobody.

(2) Žiadosť o dodatočný súhlas musí obsahovať všetky informácie uvedené v § 5 ods. 5. Žiadosť zašle súd spravidla priamo vykonávajúcemu justičnému orgánu v jazyku podľa § 37. Súd vydá európsky zatýkací rozkaz pre trestný čin, ktorý má byť predmetom trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody, a pripojí ho k žiadosti o dodatočný súhlas, len ak ho vykonávajúci justičný orgán o to požiada.

(3) Za dodatočný súhlas podľa § 31 ods. 2 písm. g) sa považuje aj žiadosť vykonávajúceho štátu o prevzatie trestného stíhania vydanej osoby pre trestné činy spáchané na jeho území pred vydaním osoby. To isté sa vzťahuje aj na trestné oznámenie podané vykonávajúcim štátom.

§ 5 (5) Európsky zatýkací rozkaz musí obsahovať

- a) meno a priezvisko vyžiadanej osoby, ďalšie osobné údaje umožňujúce jeho identifikáciu, údaje o štátnej príslušnosti, a ak sú k dispozícii, fotografiu a odtlačky prstov,
- b) identifikačné údaje príkazu na zatknutie, medzinárodného zatýkacieho rozkazu alebo iného vykonateľného rozhodnutia s rovnakým účinkom, alebo vykonateľného rozhodnutia, ktorým bol uložený trest odňatia slobody,
- c) údaje o dĺžke uloženého trestu, ak bola vyžiadaná osoba právoplatne odsúdená, alebo zákonom ustanovený rozsah sankcie, ktorú možno uložiť za daný skutok,
- d) opis skutkových okolností, za ktorých bol trestný čin spáchaný, vrátane času, miesta a miery účasti vyžiadanej osoby na trestnom čine,

- e) skutkovú podstatu a právnu kvalifikáciu trestného činu,
- f) názov, adresu, číslo telefónu a faxu a elektronickú adresu orgánu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal,
- g) meno, priezvisko, odtlačok úradnej pečiatky a podpis zástupcu orgánu, ktorý európsky zatýkací rozkaz vydal.

čl. 18 ods. 3 RR Žiadosť o súhlas sa podáva príslušnému orgánu štátu pôvodu spoločne s údajmi uvedenými v článku 8 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV a prekladom v súlade s jeho článkom 8 ods. 2. Súhlas sa udelí, ak by bola povinnosť odovzdania podľa uvedeného rámcového rozhodnutia. Rozhodnutie sa prijme najneskôr do 30 dní od doručenia žiadosti. V prípadoch uvedených v článku 5 uvedeného rámcového rozhodnutia vykonávajúci členský štát poskytne záruky, ktoré sú v tomto rozhodnutí ustanovené.

§ 16 ods. 1 písm. k) zák. č. 549/2011 Z. z. nebol udelený súhlas štátu pôvodu so stíhaním pre iné trestné činy spáchané pred odovzdaním alebo s výkonom trestu pre taký trestný čin podľa § 21 ods. 2 písm. g),

čl. 9 písm. j) RR vykonávajúci štát pred prijatím rozhodnutia v súlade s článkom 12 ods. 1 predloží v súlade s článkom 18 ods. 3 žiadosť a štát pôvodu v súlade s článkom 18 ods. 2 písm. g) nesúhlasí, aby dotknutá osoba bola trestne stíhaná, odsúdená alebo akýmkoľvek iným spôsobom pozbavená osobnej slobody vo vykonávajúcom štáte za iný trestný čin spáchaný pred odovzdaním, než je trestný čin, pre ktorý bola táto osoba odovzdaná;

§ 12 ods. 2 zák. č. 549/2011 Z. z. súd príslušný podľa odseku 1 rozhoduje o všetkých súvisiacich otázkach vykonávacieho konania vrátane žiadosti justičného orgánu štátu pôvodu o zadržanie odsúdeného alebo o prijatie iného opatrenia na zabezpečenie toho, aby odsúdený zostal do prijatia rozhodnutia o uznaní a výkone na území Slovenskej republiky.

§ 18 ods. 1 zák. č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

k bodu f)

Ak sa vydaná osoba nevzdala uplatnenia zásady špeciality podľa [odseku 2 písm. e\)](#), súd, ktorý vydal európsky zatýkací rozkaz, takú osobu za prítomnosti jej obhajcu vypočuje a poučí ju o možnosti vzdať sa uplatnenia tejto zásady a o dôsledkoch takého postupu. Ak vydaná osoba vyhlási, že sa vzdáva uplatnenia zásady špeciality, súd s ňou spíše zápisnicu, v ktorej uvedie trestné činy, ktorých sa týka vzdanie sa tejto zásady. Toto vyhlásenie nemožno vziať späť. O obsahu vyhlásenia, ktorým sa vydaná osoba vzdala uplatnenia zásady špeciality, súd informuje vykonávajúci justičný orgán a ministerstvo spravodlivosti (§ 31 ods. 3 zák. č. 154/2010 Z. z.).

Správa EK

V súvislosti s otázkou, či by malo byť uplatnenie dôvodov odmietnutia voliteľné pre príslušné orgány rozhodujúce o uznaní a vykonaní, sa v rámcových rozhodnutiach jasne uvádza, že príslušný orgán „môže“ odmietnuť uznať rozsudok a vykonať trest, ak existujú dôvody odmietnutia. Z tohto znenia vyplýva, že príslušný orgán by mal mať právomoc rozhodnúť podľa okolností konkrétneho prípadu, či dôvody odmietnutia zohľadní alebo nie, pričom prihliadne na aspekt sociálnej nápravy ako na nosnú zásadu všetkých troch rámcových rozhodnutí. Dôvody odmietnutia je preto potrebné vykonať ako voliteľné pre príslušné orgány.

Tento prístup kopíruje ducha rámcových rozhodnutí, ktoré si vyžadujú, aby odovzdanie podporilo vyhliadky sociálnej nápravy obvinenej alebo odsúdenej osoby do spoločnosti a môže sa uskutočniť na základe jej výslovnej žiadosti. V prípade žiadosti osoby by uplatnenie povinnosti odmietnuť takéto odovzdanie alebo neuznať súdne rozhodnutie pre jeden z dôvodov odmietnutia nebolo v záujme odsúdenej osoby.